CAN YOU ANSWER THESE QUESTIONS?

- 1. What was the first of the ten tests of Abraham?
- 2. What difficulties did Abraham face when he left Haran and went to the land of Canaan?
- 3. Why did the four kings take Lot captive?
- 4. Since G-d is omniscient and already knows the future, what was the necessity of having Him test Avraham to see whether he was truly G-d fearing?
- 5. Explain how the sounding of the ram's horn on Rosh Hashana is related to the test of the Akeida.

This and much more will be addressed in the fifth lecture of this series: "The Ten Tests of Abraham".

To derive maximum benefit from this lecture, keep these questions in mind as you listen to the lecture and read through the outline. Go back to these questions once again at the end of the lecture and see how well you answer them.

PLEASE NOTE: This outline and source book were designed as a powerful tool to help you appreciate and understand the basis of Jewish History. Although the lectures can be listened to without the use of the outline, we advise you to read the outline to enhance your comprehension. Use it as well as a handy reference guide and for quick review.

This lecture is dedicated to the memory of and *Li-ilui Nishmas* מרה בת שמואל אבא ע"ה Mrs. Sara Kirzner of blessed memory.

THE EPIC OF THE ETERNAL PEOPLE Presented by Rabbi Shmuel Irons

Series XIII Lecture #5

THE TEN TESTS OF ABRAHAM

I. The Ten Tests

Α

עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו עליו השלו' ועמד בכולם. להודיע כמה חבתו של אברהם
 אבינו עליו השלו': אבות ה:ג

Our forefather Avraham was tested with ten trials, and he withstood them all - to show the degree of our forefather Avraham's endearment to G-d. Avos 5:3

2) אברהם אבינו: שאנו זוכים ומקבלים טובה בזכותו זה שעמד בכל נסיונותיו לפיכך קראו התנא בכאן אבינו. נראה לי. ועמד בכולם: שלא הרהר אחר מדותיו – רש"י. פי' תוס' יום טוב לאבות ה:ג

Our forefather Avraham: For we merit and receive benefit due to the merit [Avraham] received by withstanding all of the trials. For that reason, the *tanna* (author of the Mishna) referred to him here, [and not when Avraham was first mentioned], as being our forefather. This seems to me to be the correct explanation. And he withstood all of the them: For he did not harbor second thoughts about G-d's attributes. Commentary by R. Yom Tov Lipmann Heller in his Tosfos Yom Tov on Avos 5:3

B.
עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו לפני הקב"ה ובכולן נמצא שלם. אלו הן שנים בלך לך. ב' בשני בעור נשיו. אחד עם המלכים. ואחד בין הבתרים. ואחד באור כשדים. ואחד בברית מילה. בניו. ב' בשתי נשיו. אחד עם המלכים. ואחד בין הבתרים ואחד באור כשיבא אברהם אבינו ליטול שכרו שיהיו (המלאכים) אומות העולם אומרים יותר מכל שוה אברהם ליטול שכרו ועליו הוא אומר לך אכול בשמחה את לחמך ושתה בלב מכלנו יותר מכל שוה אברהם ליטול שכרו ועליו הוא אומר לך אכול בשמחה את לחמך ושתה בלב טוב יינך (קהלת ט' ז'): אבות דרבי נתן פרק לג

Our forefather Avraham was tested with ten trials and was found perfect in all of them. These are the tests: Two in "lech lecha" (one the leaving of his homeland and the other experiencing a famine immediately after arriving there), two with his children (i.e. the sending away of Yishmael and Akedas (the binding of) Yitzchak), two with his wives (Sarah was taken by the king and Hagar was sent away), one with the [war] of the kings, one with [the covenant and vision of] Bein HaBesarim (where he was told that his descendants would be enslaved and tormented), one with Ur Kasdim (where he was willing to give up his life al kiddush Hashem - to sanctify G-d's name), and one at the Bris Milah (covenant of the circumcision). Why so many tests? So that when our forefather Avraham receives his reward, all of the nations of the world (all of the angels) should say: Avraham is more worthy of receiving reward than all of us together, more than anyone [who ever existed]. Regarding him is it stated (Ecclesiastes 9:7), "Go eat your bread with joy and drink your wine with a glad heart." Avos D'Rabbi Nassan Chapter 33

 \mathbf{C}

הא—ל תמים דרכו. באברהם אבינו הכתוב מדבר, שראה הקב"ה שמתגורר אחריו, ובחר בו, ואמר לו אני א—ל ש—די התהלך לפני והיה תמים (בראשית יז א) . אמרת ד' צרופה. שצרפו בעשר נסיונות. אלו הן, אחת בכבשן האש, שנאמר אני ד' אשר הוצאתיך מאור כשדים (בראשית טו ז) , ואחת לך לך מארצך וממולדתך (בראשית יב א) , שנים בשרה, בפרעה ובאבימלך, הרי ארבעה, ובהגר המצרית בא נא אל שפחתי (בראשית טז ב) , [הרי חמשה], ובישמעאל גרש האמה [ואת בנה] (בראשית כא י) , הרי ששה, ובמלכים וירק את חניכיו (בראשית יד יד), [הרי שבעה], ובמילה המול לכם כל זכר (בראשית יז י), [הרי שמונה], ובין הבתרים שהראהו ארבע מלכיות משעבדות בבניו, והרי תשעה], ובעקדה של יצחק [שאמר לו קח נא את בנך את יחידך (בראשית כב ב)], הרי עשרה, וקבלן מיראה ומאהבה, ועמד כגבור, ומה שכרו, מגן הוא לכל החוסים בו, שנאמר אנכי מגן לך (בראשית טו א), ואומות העולם אומרים למה הקב"ה מחבב את אברהם והצילו מכבשן האש, ומן תשועת המלכים, ומן האוכלוסין, ומכל הצרות שעברו עליו, אמר להן הקב"ה הריני מקריב ומראה לכם אפילו אומר לו שיקח ויקריב את בנו לשמי, הוא שומע לי, לכך אני מגינו, מגן הוא לכל החוסים בו, ולמחר בניו מברכין בתפלה ברוך אתה ד' מגן אברהם. מדרש תהלים יח ד"ה [כה] הא–ל תמים

As for G-d, His way is perfect; [the word of the L-rd is tried; He is a shield for all those who trust in Him]. (Samuel II 22:31) This verse is referring to our forefather Avraham, for the Holy One, blessed be He, saw that he pulled himself after Him and, therefore, chose him. He said to him, I am the Al-mighty G-d, walk before Me and be perfect. (Gen. 17:1) The word of the L-rd is tried (Samuel II 22:31): For G-d tried him through ten trials. They are the following: One was with the fiery furnace, as it says (Gen. 15:7), "I am the L-rd who took you out from Ur Kasdim." Another was (Gen. 12:1), "Leave your country etc." Two involved Sarah [being forcibly taken] by Pharaoh and Avimelech. That makes four. [Another was regarding] Hagar, the Egyptian [maidservant], [whom he was told,] "Please have relations with my maidservant." That makes five. [Another was regarding] Yishmael, [when he was told,] "Cast out this slave and her son." That makes six. [Another involved the war with] the kings, as it says (Gen. 14:14), "He armed his trained servants." That makes seven. [Another was] with regard to the [mitzvah] of circumcision, as it says (Gen. 17:10), "Every male child among you shall be circumcised." That makes eight. [Another] was with regards to the [Covenant] Between the Pieces, where he was shown the four kingdoms that [were destined to] enslave his children. That makes nine. [And finally,] the Akeida Shel Yitzchak, [the binding of Yitzchak], as it says (Gen. 22:2), "Please take your only son etc." That makes ten. And he accepted them with fear and love and stood up like a warrior. What is his reward? He is a shield for all those who trust in Him (Samuel II 22:31), as it says (Gen. 15:1), "I will shield you." The nations of the world ask, "Why was the Holy One, blessed be He, especially fond of Avraham and saved him from the fiery furnace, and delivered him from the kings and their multitudes, and from all of the troubles that he experienced?" The Holy One, blessed be He, said to them, "Behold I am going to (sacrifice and) show you that even if I tell him to take and sacrifice his son for My sake, he will listen to Me. That is the reason that I protect him." He is a shield for all those who seek shelter with Him: And in the future, his children will make the benediction in their prayers, "Baruch Ata Hashem Magen Avraham." (Blessed are you Hashem, the shield of Abraham). Midrash Tehilim Psalm 18

ט. עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו ועמד בכולן, הנס הראשון כשנולד אברהם בקשו כל (1) גדולי מלכות והקוסמים להרגו ונחבא בבית הרן שלש עשרה שנה, [ולא ראה] השמש ולא הירח, ולאחר שלש עשרה שנה יצא מבית הרן מדבר בלשון הקדש ומאס באלילים ומשקץ את הפסילים,

ובטח בשם יוצרו ואמר אשרי אדם בוטח בך, הנס השני נחבש בבית האסורים עשרה שנים שלשה (שבעה) בכותי ושלשה (שבעה) בבי דרי, ולאחר עשר שנים שלחו והביאו אותו אצלו והשליכוהו לתוך כבשן האש ומלך הכבוד פשט יד ימינו והצילו מכבשן האש, שנ' ויאמר אליו אני ד' אשר הוצאתיך מאור כשדים, הנס השלישי, טלטולו מבית אביו ומארץ מולדתו והביאו לחרן ושם מת תרח אביו ועתדיי אמו, והטלטול קשה לאדם יותר מכל, ומניין טלטולו, שנ' ויאמר ד' אל אברם לך לך, הנס הרביעי מיום שנבראו שמים וארץ לא הביא הקב"ה רעב בעולם אלא בימי אברהם, ולא בכל הארצות אלא בארץ כנען, לנסותו ולהורידו למצרים, שנ' ויהי רעב בארץ וירד אברם מצרימה, הנס החמשי נלקח שרה אשתו לפרעה לאשה, וכי יש אדם שרואה את אשתו נלקחה לאיש אחר ואינו קורע את בגדיו, אלא שלא קרב אליה, ומניין שנלקחה שרה לפרעה לאשה, שנ' ויראו אותה שרי פרעה, ר' יהושע בן קרחא אומר באותה הלילה שנלקחה שרה אמנו ליל יום טוב הפסח היה, והביא רבע ביתו לביתו נגעים גדולים להודיע שכך הוא עתיד להכות את עם ארצו, שנ' וינגע ד' הקב"ה על פרעה ועל את פרעה נגעים גדולים וכו', במצרים כתיב עוד נגע אחד אביא על פרעה, וכי נגעים היו והלא מכת גדולי מצרים היו והמכות נמשלו בנגעים, לכך נאמר וינגע ד' את פרעה, וכו', ר' יהושע בן קרחא אומר שרה היתה אשת פרעה מאהבתו אותה כתב לה בשטר כתובתה כל ממונו בין כסף בין זהב בין עבדים וקרקעות, וכתב לה את ארץ גושן לאחוזה, לפיכך ישבו בני ישראל בארץ גושן בארץ שרה אמם, וכתב לה את הגר בתו מפלגשו שפחה, ומניין שהייתה הגר בתו של פרעה מפלגשו, שנ' ושרי אשת אברם לא ילדה לו ולה שפחה מצרית ושמה הגר, והשכים פרעה בבקר ונבהל שלא קרב אליה ושלח וקרא לאברהם ואמר לו הרי אשתך שרי לפניך וכל שטר כתובתה עמה קח ולך ואל תעמוד בארץ הזאת, שנ' ועתה הנה אשתך קח ולך, ויצו עליו פרעה אנשים מעבור אברהם לבא אל ארץ כנען. גר בארץ פלשתים להנפש שם והלך, והכל צפוי לפני הקב"ה, ושלח אבימלך ויקח את שרה, סבור להעמיד ממנה בנים, שנ' וישלח אבימלך ויקח את שרה, ונעשה אבימלך וכל נקבות ביתו עקרות ואפי׳ קדמאי לאבימלך עד ביצי כנים עקרות, שנ׳ כי עצור עצר ד׳ וירד מיכאל המלאך ושלף את חרבו עליו, אמר לו אבימלך זה דין אמת ומשפט אמת להרגני עד שלא ידעתי, הגוי גם צדיק תהרוג, אמ' לו השב אשת האיש כי נביא הוא, ר' יהושע בן קרחה אומ' לר' טרפון כל מה שנתן אבימלך לאברהם בעבור שרה נתן, שנ' ויקח אבימלך צאן ובקר ויתן לאברהם, ועמד אברהם והיה מתפלל לפני הקב״ה ואמר לפניו רבונו של עולם בראת את העולם לפריה ורביה אבימלך וכל נקבות ביתו יפרו וירבו ונעתר לו הקב"ה, שנ' ויתפלל אברהם על אבימלך וירפא א-להים את אבימלך ואת אמהותיו וילדו. מדרש פרקי דרבי אליעזר פרק כו

Our forefather Avraham was tested with ten trials, and withstood them all. The first trial occurred when Avraham was born. All the leaders and sorcerers of the kingdom wished to [have him] killed and he [was forced to] hide in [his brother] Haran's house for thirteen years, [in a closed area where he saw neither] the sun nor the moon. After thirteen years, he left Haran's house and [was able to] speak in the Holy Tongue. He was disgusted with the [so called] gods, he despised the idols, and he [only put his] trust in the name of his Creator. [His motto was,] "Fortunate is man who trusts in You." His **second** trial was that he was imprisoned for ten years, three (seven) in Cutha and three (seven) in Bei Dori. After ten years they sent for him and brought him before [Nimrod] who threw him into a fiery furnace. The King of Glory stretched out His right hand and saved him from the fiery furnace, as it says (Genesis 15:7), "I am the L-rd who brought you out of Ur Kasdim." The third trial was his moving away from the house of his father and the land of his birth where He brought him to Haran, where his father Terah and his mother Athadai died. (compare Bava Basra 91a where the name of his mother is given as "Amathlai the daughter of Karnebo") Moving is the most difficult thing for a person to do. What is the source regarding [the trial of] his moving? (Genesis 12:1), "And G-d said to Avram, "Leave . . ." The [following was] the **fourth** trial: From the day that heaven and earth were

created until the time of Avraham, the Holy One, blessed be He, had never brought about a famine. [It first] occurred at the time of Avraham and only affected the land of Canaan. This was in order to test him and to bring him down to Egypt, as it says (Gen. 12:10), "And there was a famine in the land; and Abram went down to Egypt." The fifth trial was that Sarah, his wife, was taken to be the wife of Pharaoh. Does there exist a man [on earth] who would see his wife taken by another man and wouldn't tear his clothing [out of grief]? [Pharaoh,] however, didn't come close to her. And what is the source that Sarah was taken by Pharaoh to be his wife? (Gen. 12:15), "The princes of Pharaoh [also] saw her, and praised her to Pharaoh; [and the woman was taken to Pharaoh's palace]." Rabbi Yehoshua ben Karcha said: The night that our Matriarch Sarah was taken, was the night of the [future] holiday of Passover (Pesach). The Holy One, blessed be He, brought on Pharaoh and his household tremendous plagues, as a way of informing us that He would smite the people of his land in the future, as it says (Gen. 12:17), "And the L-rd plagued Pharaoh [and his house] with great plagues [because of Sarai, Abram's wife]." In [regards to] Egypt it is written (Exodus 11:1), "And the L-rd said to Moses, Yet will I bring one more plague upon Pharaoh, [and upon Egypt; afterwards he will let you go from here; when he shall let you go, he shall certainly thrust you out from here altogether]." Were they plagues [in the sense of leprosy which is referred to as "nega"]? Behold the oldest of Egypt were smitten? But the makes (literally heavy blows or afflictions) are compared to negaim (plagues - generally referring to leprosy). For that reason it says (Gen. 12:17), "And the L-rd plagued Pharaoh . . ." Rabbi Yehoshua ben Karcha said: Sarah was the wife of Pharaoh. Out of his love for her he wrote in her marriage document all of his wealth in the form of silver, gold, slaves, and land and wrote that she be given the land of Goshen as a permanent possession. That is why the children of Israel settled in the land of Goshen, the land of their Matriarch Sarah. He [also] wrote in [the marriage document] that she have Hagar, his daughter from his concubine, as a slavewoman. What is the source that Hagar was the daughter of Pharaoh and his concubine? (Gen. 16:1), "Now Sarai Abram's wife bore him no children; and she had a maid servant, an Egyptian, whose name was Hagar." Pharaoh woke up in the morning in a fright, for he had not gotten close to her, and sent for Avram. He told him, "Here is your wife. Now take her back and [all that was written into] the marriage document (kesuba). Don't stay in this land [any longer], as it says (Gen. 12:19), "... behold your wife, take her, and go your way." And Pharaoh commanded his men to escort Avraham to come to the land of Canaan. [Later,] he dwelt in the land of the Philistines with the sole intention of resting up there and continuing on his way. But everything is revealed before the Holy One, blessed be He. Avimelech sent for Sarah. He thought to have sons through her, as it says (Gen. 20:2), "Abimelech king of Gerar sent, and took Sarah." [Thereupon] Avimelech and all the females of his household became sterile, from those closest to Avimelech to the eggs of lice, as it says (Gen. 20:18), "For the L-rd had fast closed up all the wombs [of the house of Abimelech, because of Sarah Abraham's wife]." Michael, the [arch]angel, came down and drew his sword upon him. Avimelech said to him, "Is this true jurisprudence or a true judgement to kill me before I had any relations with her? L-rd, will you slay also a righteous nation?" He told him, "Return this married woman, for he is a prophet." Rabbi Yehoshua ben Karcha said to Rabbi Tarphon, "Everything that Avimelech gave to Avraham was because of Sarah, as it says (Gen. 20:14), "And Abimelech took sheep, and oxen, and menservants, and women servants, and gave them to Abraham, [and returned to him Sarah his wife]." Avraham then got up and prayed before the Holy One, blessed be he, and said, "Master of the Universe, You created the world in order that they be fruitful and multiply. May Avimelech and all the females of his household become fruitful and multiply." And the Holy One, blessed be He, accepted his prayers, as it says (Gen. 20:17), "And Abraham prayed to G-d; and G-d healed Abimelech, and his wife, and his maidservants; and they bore children." Midrash Pirkei d'Rabbi Eliezer Chap. 26

הנס הששי באו עליו כל המלכים להרגו ואמרו נתחיל ראשון בבן אחיו ואחר כך נתחיל לו ובא מיכאל והגיד . . . ובא לוט לקחו את כל רכוש סדום ועמורה, שנ' ויקחו את לוט ורכושו . . . ובא מיכאל והגיד לאברהם, שנ' ויבא הפליט ויגד לאברם העברי ושל עולם הוא מגיד שנ' גם במדעך מלך אל תקלל כי עוף השמים יוליך הכל ובעל כנפים יגיד דבר, ולמה נקרא שמו פליט, שבשעה שהוריד הקב"ה סמאל ואת כת שלו ממקום קדושתו מן השמים אחז בכנפיו של מיכאל להפילו עמו ופלטו הקב"ה מידו, לפיכך נקרא שמו פליט, ועליו אמר יחזקאל בא אלי הפליט מירושלם הכתה העיר וכו׳, השכים אברהם בבקר ולקח את שלשת תלמידיו עמו ענר אשכול וממרא ואת אליעזר עבדו עמם ורדף אחריהם עד דן זו פעמים שנ' וירדוף עד דן ושם נתעכב הצדיק ששם נאמר לו אברהם תהי יודע שמבני בניך עתידים לעבוד ע"ז שם שנ' ויעש שני עגלי זהב ויעש את האחד בבית אל ואת האחד בדן ושם הניח את שלשה תלמידיו ולקח את עבדו אליעזר שבמניין שמו שמנה עשר ושלש מאות וירדוף אחריהם עד משמאל לדמשק, שנא' וירדפם עד חובה, שמואל הקטן אומ' שם נחלקה הלילה שיצאו ישראל ממצרים הוא הלילה שהכה הקב"ה את בכורי מצרים, הוא הלילה שהכה אברהם את המלכים ואת מחניהם עמם, שנ' ויחלק עליהם לילה הוא ועבדיו, הלל הזקן אומ' לקח אברהם את כל יבוש סדום ועמורה ואת כל רכושו של לוט בן אחיו וחזר לשלו' ולא נעדר לו אפי' אדם אחד שנ' וישב את הרכוש וגם את לוט ורכושו וכו', ר' מאיר אומ' אברהם התחיל ראשון לעשר, לקח המעשר מכל מה שהשיב מן הרכוש של סדום ועמורה ואת כל מעשר רכוש לוט בן אחיו ונתן לשם בן נח, שנ׳ ויתן לו מעשר מכל, יצא שם בן נח לקראתו וראה את כל המעשים שעשה ואת כל הרכוש שהשיב והיה תמה בלבו, התחיל מהלל ומפאר ומשבח לשם עליון, ואומר ברוך א–ל עליון אשר מגן צריך, עמד אברהם והיה מתפלל לפני הקב"ה ואמ' רבון כל העלמים לא בכח ידי ולא בכח ימיני עשיתי את כל אלה אלא בכח ימינך שאתה מגן לי בעולם הזה ובעולם הבא, שנ' ואתה ד' מגן בעדי בעולם הזה, כבודי ומרים ראשי לעולם הבא, וענו העליונים ואמרו מגן אברהם, הנס השביעי אחר הדברים האלה היה דבר ד' אל אברם במחזה לאמר, לכל הנביאים נגלה בחזון, ולאברהם נגלה במראה החזון, במראה מניין שנ' וירא אליו ה' באלוני ממרא, בחזון מניין שנ' אחר הדברים האלה היה דבר ד' אל אברם במחזה לאמר, אמ' הקב"ה לאברהם דע כי ימיני מגנת לך בכל מקום שאתה הולך כתריס לפני הפורענות, ונתתי שכר טוב לך ולבניך בעולם הזה ובעולם הבא, שנ' שכרך הרבה מאד, ר׳ אומ׳ הוציא הקב״ה לאברהם החוצה בלילי יום טוב הפסח, אמ׳ לו לאברהם יש לך כח לספור כל צבא השמים, אמ' לפניו רבון כל העולמים וכי יש מספר לגדודיך, אמ' לו כך לא יספר זרעך מרוב שנ׳ ויאמר לו כה יהיה זרעך, ר׳ אליעזר אומ׳ הראה הקב״ה לאברהם אבינו בין הבתרים ארבע מלכיות מושלן ואבדן, שנ׳ויאמר אליו קחה לי עגלה משולשת וכו׳ עגלה משולשת זו מלכות שהיא כעגלה דשא, עז משולשת זו מלכות יון שנ׳ וצפיר העזים הגדיל עד מאד, ואיל משולש זו מלכות מדי ופרס, שנ' האיל בעל הקרנים אשר ראיתי מלכי מדי ופרס ותור אלו בני ישמעאל אין הלשון הזה לשון תור אלא בלשון ארמית תור זה שור אין לארץ כשיצמד שור זכר עם נקבה יפתחו ויסדרו את כל המעמקים כדין אמ' חיותא רביעתא, וגוזל אלו ישראל שנמשלו כגוזל שנ' יונתי בחגוי הסלע, כי קולך ערב בתפלה, ומראך נאוה במעשים טובים, וגוזל אלו ישראל שנמשלו בגוזל שנ׳ אחת היא יונתי תמתי, ר' אחא בן יעקב אומ' לא נאמר לשון זה משולשת אלא גבורי כח, כמה דאמ' והחוט המשולש לא במהרה ינתק, ר' מיאשא אומ' משולשים אמ' משולשים יהיו שלשה פעמים עתידין יהיו למשול בארץ ישר׳ פעם ראשונה כל אחד ואחד בפני עצמו פעם שנייה בשנים פעמים שלישית כלם . כאחד להלחם על בית דוד, שנא' יתיצבו מלכי ארץ, ר' יהושע אומ' לקח אברהם חרבו וכתר אותם אחד לשנים שנ' ויקח לו את כל אלה ויבתר אותם בתוך, ואלו לא בתר אותם לא היה העולם יכול לעמוד, אלא הואיל ובתר אותם תשש כחם והקריב כל בתר בתר לקראת רעהו שנ' ויתן איש בתרו

לקראת רעהו, וגוזל בן יונה הניח בחיים שנ' ואת הצפור לא בתר, מכאן אתה למד שלא היה שם גוזל אחר אלא בן יונה בלבד, ירד עליהם העיט לפזרן ולאבדן, ואין העיט זה אלא בן דוד בן ישי שנמשל

כעיט, שנ' העיט צבוע נחלתי לי וכו', כצאת השמש מן המזרח היה אברהם יושב ומניף עליהם בסודרו כדי שלא ימשול בם העיט עד שיבא העורב, ר' אלעזר בן עזריה אומ' מכאן אתה למד שאין מושלן של ארבע מלכיות הללו אלא יום אחד מיומו של הקב"ה, אמ' לו ר' אלעזר בן ערך בודאי כדבריך שנ' נתנני שוממה כל היום דוה חוץ משתי ידות שעה, תדע לך שהוא כן בא וראה כשהחמה נוטה במערב שתי ידות תשש אורו ואין נוגה לו, וכן עד שלא יבא העורב ישמח אורן של ישראל, שנ' והיה לעת ערב יהיה אור, עמד אברהם והיה מתפלל לפני הקב"ה כדי שלא ישתעבדו בניו בארבע מלכיות הללו ונפלה עליו שנת תרדמה ויישן לו, שנ' ותרדמה נפלה על אברם, וכי יש לך אדם שהוא יושב וישן ויוכל להתפלל, אלא ללמדך שהיה אברם שוכב וישן מכח תפלה כדי שישתעבדו ארבע' מלכיות הללו, שנ' והנה אימה חשכה גדולה נופלת עליו, אימה זו מלכות אדום שנ' דחילא ואימתני ותקיפא, חשכה זו מלכות יון שהחשיכה עיניהם של ישראל מכל מצות התורה, גדולה זו מלכות פרס ומדי שגדלה למכור את ישראל חנם, נופלת זו מלכות בבל שנפלה בידם ישראל, עליו אלו ישמעאלים שעליהם בן דוד יצמח, שנ' אויביו אלביש בושת, ר' זעירא אומ' לא נבראו מלכיות הללו אלא עצים לגיהנם, שנ' והנה תנור עשן ולפיד אש, ואין תנור אלא גיהנם שנמשלה כתנור, שנ' נאם ד' אשר אור לו בציון בירושלם. מדרש פרקי דרבי אליעזר פרק כז

The sixth trial was when the kings came against him in order to kill him. They said, "Let's first start with his brother's son and afterwards with him." It was because of Lot that they took all of the possessions of Sodom and Gemorrah, as it says (Gen. 14:12), "And they took Lot, Abram's brother's son, who lived in Sodom, and his goods, and departed." Michael, [the archangel] related the events to Avraham, as it says (Gen. 14:13), "And there came one who had escaped, and told Abram the Hebrew." [Michael] has been a bearer of news from time immemorial, as it says (Ecclesiastes 10:20), "Curse not the king, not even in your thought; and curse not the rich in your bed chamber; for a bird of the sky shall carry the voice, and that which has wings shall tell the matter." Why is he referred to as "the one who had escaped"? For when the Holy One, blessed be He, brought down Samael and his daughter from His place of sanctity, from Heaven, [Samael] grabbed on to the wing of Michael to bring him down together with him, but the Holy One, blessed be He, let him escape from his power. That is why [Michael] is called, "the one who had escaped." Regarding him did Yechezkel, [the prophet,] say (Ezekiel 33:21), "[And it came to pass in the twelfth year of our exile, in the tenth month, in the fifth day of the month,] that one who had escaped from Jerusalem came to me, saying: The city has fallen." Avraham got up early in the morning and took with him his three disciples, Aner, Eshkol, and Mamre, and Eliezer, his servant, with them, and pursued them [in two stages. The first stage was until [he reached] Dan, as it says (Gen. 14:14), ". . . and pursued them to Dan." It was there that the tzaddik tarried, for he was told there, "You should know that in this place some of your progeny will worship avoda zara (foreign worship), as it says (Kings I 12:28-29), "And the king took counsel, and made two calves of gold, and said to them, It is too much for you to go up to Jerusalem; behold your gods (angels), O Israel, which brought you out of the land of Egypt. And he set one in Beth-El, and the other he placed in Dan." He left his three disciples there and took his servant, Eliezer, whose name has the numerical equivalent of 318 and he pursued them up until the left (north) of Damascus, as it says (Gen. 14:15), "[And he divided himself against them, he and his servants, by night, and defeated them,] pursued them to Hobah, which is on the left side of Damascus." Shmuel Hakatan said: The phrase, "And he divided . . . [the] night," [hints to the fact that] they left Egypt at the night in which He smote the first born of Egypt. That was the same night in which Avraham smote the kings together with their armies, as it says (Ibid.), "And he divided himself against them, he and his servants." Hillel, the elder, said: Avraham took all of the property of Sodom and Gemorrah and the property of Lot, his brother's son, and completely returned everything. Not even one man was missing, as it says (Gen. 14:16),

"And he brought back all the goods, and also brought again his brother Lot, and his goods, and the women also, and the people." Rabbi Meir said: Avraham was the first to tithe. He took a tenth of all that he returned of the possession of Sodom and Gemorrah and a tenth of the entire possessions of Lot, his brother's son, and gave it to Shem, the son of Noah, as it says (Gen. 14:20), "And he gave him a tenth of all." Shem went out to greet him and saw all that he had done and all of the possession which he returned and was amazed. He started to praise, glorify, and laud the G-d on High. He said, "Blessed be G-d the Most High, who has delivered your enemies into your hand." Avraham arose and prayed before the Holy One, blessed be He, and said, "Master of the Universe, I didn't accomplish all of this with the power of my [left] hand nor the power of my right hand, rather with the power of Your right hand which shields me in this world and the next, as it says (Psalms 3:4), "But, O L-rd, you are a shield for me [which refers to this world]; my glory, and the lifter up of my head [which refers to the next world]." The higher [powers] replied [to his prayers] and said, "The shield of Avraham." The seventh trial was related to the following prophecy (Gen. 15:1): "After these things the word of the L-rd came to Abram in a vision, saying, ['Fear not, Abram; I am your shield, and your reward will be great.']" [G-d] revealed himself to all of the prophets in a chazon (vision). To Avraham he revealed Himself in a mareh [appearance] and chazon [vision]. [He revealed Himself] in a mareh, as it says (Gen. 18:1), "And the L-rd appeared [vayera] to him in the plains of Mamre . . ." [He revealed Himself] in a chazon, as it says (Gen. 15:1), "After these things the word of the L-rd came to Abram in a vision, saying . . ." The Holy One, blessed be He, said to Avraham, "You should know that My right hand will protect you wherever you go, like a shield against punishment, and I will give a goodly reward to you and your children in this world and the next," as it says (Gen. 15:1), "... your reward will be great." Rabbi said: The Holy One, blessed be He, took him outside, on the night of the holiday of Passover (Pesach). He said to Avraham, "Do you have the power to count all of the hosts of the heaven?" He said before Him, "Master of the Universe, "Is there a finite number of Your armies?" He replied, "Because of their abundance, your seed will not be countable," as it says, "So shall your seed be." Rabbi Eliezer said: The Holy One, blessed be He, showed our forefather Avraham four kingdoms as they ruled and in their destruction, as it says (Gen. 15:9), "Bring me a three year old heifer," which refers to the kingdom that threshed like a calf, "and a three year old female goat," which refers to Greece, as it says (Daniel 8:8), "Then the male goat grew very great," "and a three year old ram," which refers to Media and Persia, as it says (Daniel 8:6), "And it came to the ram that had two horns," "and a turtledove (tor)," which refers to the children of Yishmael. We find in Aramaic that tor means an ox. No land can be resistant when a team of male and female oxen open up and arrange [into furrows] all of the deep ground. This is what is referred to in Scripture (Daniel 7:23) as, "The fourth beast [shall be a fourth kingdom upon earth, which shall be different from all kingdoms, and shall devour the whole earth, and shall trample it down, and break it in pieces]. "And a young pigeon," (Gen. 15:9) is referring to Israel which is compared to a pigeon (dove), as it says (Song of Songs 2:14), "O my dove, in the clefts of the rock . . ." ". . . for your voice is sweet," (ibid.) refers to prayer. "... and your countenance is comely," is referring to their good deeds. "And a young pigeon," (Gen. 15:9) is referring to Israel which is compared to a pigeon (dove), as it says (Song of Songs 5:2), "... my dove, my perfect one." Rabbi Acha ben Yaakov said: The expression, "mishuleshes" is referring to those who possess strength, as it says (Ecclesiates 4:12), ". . . a threefold cord is not quickly broken." Rabbi Miasha said: The expression meshulash means that they should be meshulashim i.e. they are in triplicate, for they will rule over Eretz Yisrael three times. The first time each one will rule by themselves. The second time they will rule in pairs. The third time they will rule over the land in unity in order to wage war against the house of David, as it says (Psalms 2:2), "The kings of the earth set themselves, and the rulers take counsel together, . . . "Rabbi Yehoshua said: Avraham took his

sword and split them in two, as it says (Gen. 15:10), "And he took to him all these, and divided them in the midst . . ." If he hadn't divided them, the world wouldn't have been able to survive. But because he divided them, their power was weakened and he put each half opposite the other, as it says (ibid.) ". . . and laid each half against the other . . ." But he left alive the turtle dove and pigeon, as it says (ibid.), "... but the birds divided he not." From here one can infer that he didn't have any other dove except the ben yona, alone, si.e. turtle dove and pigeon are synonymous, in contradistinction of the statement of R. Eliezer who learns that there were two distinct birds, one symbolizing Yishmael and the other symbolizing Israel]. And the bird of prey swooped down upon them to scatter them and destroy them. This is referring to the descendant of David, the son of Yishai, who is compared to a bird of prey, as it says, (Jeremiah 12:9), "My heritage is to me a speckled bird of prey, . . ." When the sun came out from the east, [Avraham] was sitting and waving them away with his head-scarf, so that the bird of prey not take hold of them until [the time that] the raven comes. Rabbi Elazar ben Azraia said: From here one can infer that the four kingdoms will only dominate for a period of day, which is measured as a day of the Holy One, blessed be He, [which is a thousand years]. Rabbi Elazar ben Arach said to him, "Your words are certainly correct, as it says (Lamentations 1:13), ". . . he has made me desolate and faint all day long." This is with the exception of two thirds of an hour. The proof that it is so is by the fact that when the sun is inclined towards the west, two thirds [of an hour before sunset,] its light becomes dim without brightness. Similarly, before the raven comes, the light of Israel will rejoice, as it says (Zechariah 14:7), "But it shall be one day which shall be known to the L-rd, not day, nor night; but it shall come to pass, that at evening time there shall be light." Avraham got up and prayed before the Holy One, blessed be He, in order that they not subjugate his children during the period of these four kingdoms, and a deep sleep fell upon him and he became unconscious, as it says (Gen. 15:12), ". . . a deep sleep fell upon Abram." Is there a person who can sit and sleep and is [yet] able to pray? But rather this teaches you that Avram layed down and slept as a result of the prayers, in order that they (his progeny) [not] be subjugated by these four kingdoms, as it says (ibid.), "... and, lo, a fear of great darkness fell upon him." "Fear" is referring to Edom, as it says [describing the fourth creature, which is Edom - Rome] (Daniel 7:7), ". . . behold a fourth beast, dreadful and terrible, and exceedingly strong . . ." "Darkness" is referring to Greece who darkened the eyes of Israel from [performing] mitzvas (commandments) and [studying] Torah. "Great" is referring to the kingdom of Persia and Media who grew great (i.e. overstepped their bounds) to sell Israel for nought. "Fell" is referring to the kingdom of Babylon in whose hands Israel fell. "Upon him" is referring to Yishmael, upon which the son of David will sprout, as it says (Psalms 132:18), "His enemies I will clothe with shame; but upon himself his crown shall flourish." Rabbi Zeira said: These kingdoms were only created to provide wood for the fire of Gehinnom, as it says (Gen. 15:17), "... behold a smoking furnace, and a burning torch that passed between those pieces." The term "furnace" is referring to Gehinnom which is compared to a furnace, as it says (Isaiah 31:9), "... said the L-rd, whose fire is in Zion, and his furnace in Jerusalem." Midrash Pirkei d'Rabbi Eliezer Chapter 27

F.

הנס השמיני ויהי אברם בן תשעים ותשע שנה, אמ' לו הקב"ה עד עכשו לא היתה תמים אלא מול את בשר ערלתך מעליך ותהלך לפני והיה תמים שהערלה טמאה היא מכל הטמאות, שנ' כי לא יוסיף יבא בשר ערלתך מעליך ותהאך לפני והיה תמים מכל המומים, מול בשר ערלתך ותהא תמים, רבן גמליאל אומ' שלח אברהם וקרא לשם בן נח ומל את בשר ערלתו של ישמעאל בנו, שנ' בעצם היום הזה נמול אברהם, בעצם היום הזה בגבורות השמש ובחצי היום, ולא עוד אלא בעשור לחדש ביום הכפורים נמול, כתיב בכפורים כל מלאכה לא תעשו בעצם היום הזה, וכאן הוא אומ' בעצם היום הזה נמול אברהם, הוי יודע כי ביו"ם הז"ה יכפ"ר הכפורים נמול אברהם אבינו, ובכל שנה ושנה הקב"ה רואה

דם מילתו של אברהם אבינו ומכפר על עונותיהם של ישראל, שנ' כי ביום הזה יכפר עליכם, ובאותו מקום שנמול אברהם ונשאר דמו שם נבנה המזבח, ולכך כתו' את כל דמו ישפוך אל יסוד המזבח ואומר לך בדמיך חיי, ר' חנינא בן דוסא אומ' כל הנמולים ביום השלישי כאב להם, שנ' ויהי ביום השלישי בהיותם כואבים, ומרחיצין את הקטן ביום השלישי שחל להיות בשבת, וכל צרכי מילה מותר לעשות בשבת, וכל ערל לא יאכל בו ולא יגע בקדש, והפורש מן המילה כפורש מן הקב"ה, רבן גמליאל בנו של ר' יהודה הנשיא אומ' כשנמול אברהם אבינו ביום השלישי היה לו כאב מאד לנסותו, מה עשה הקב"ה, נקב חור אחד מתוך גיהנם והרתיח אותו היום כיומן של רשעים, ויצא וישב לו בפתח האוהל לרוח היום, שנ' והוא יושב פתח האוהל כחום היום, אמ' הקב"ה למלאכי השרת באו וראו כחה של מילה עד שלא מל אברהם היה נופל על פניו ואחר כך הייתי מדבר עמו, שנ' ויפול אברהם על פניו, ועכשו שנמול הוא יושב ואני עומד, ומניין שהיה אברהם יושב, שנ' וישא אברהם על פניו וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו, . . . ר' אומ' לא עכב אברהם את יצחק בנו בן שמנת ימים, וכשנולד יצחק בן שמנת ימים הגיש למילה שנ' וימל אברהם את יצחק בנו בן שמנת ימים, מכאן את למד שכל איש שמגיש בנו למילה, כאילו כהן גדול מקריב מנחתו נוסכו על גבי המזבח, מכאן אמרו חכמים חייב אדם לעשות שמחה ומשתה באותו היום שזכה להמול את בנו כאברהם שמל את בנו, שנ' וימל אברהם את יצחק בנו וכו', פרקי דרבי אליעזר פרק כח

The eighth trial was when Avram was ninety nine years old and the Holy One, blessed be He, said to him, "Until now you were not perfect (i.e. unblemished). Circumcise the flesh of your foreskin and walk before Me and become perfect (i.e. unblemished)." For the foreskin is the most impure (tamei) of all impurities, as it says (Isaiah 52:1), "... from now on there shall no more come to you the uncircumcised and the unclean." For the foreskin is the greatest of all blemishes. "Circumcise your foreskin and you shall become perfect." Rabban Gamliel said: Avraham sent for Shem, the son of Noah and he circumcised the foreskin of Yishmael, his son, as it says (Genesis 17:26), "In the same day (b'etzem hayom hazeh) was Abraham circumcised, and Ishmael his son." The phrase, b'etzem hayom hazeh, implies that it was [done] while the sun was in its full strength, at midday. In addition, the phrase also implies that the circumcision took place on the tenth of the month [of Tishrei] on Yom Kippur, [as the phrase appears in the following section of Yom Kippur (Lev. 23:28),] "And you shall do no work in that same day (b'etzem hayom hazeh); [for it is a day of atonement]," as well as in our section (Genesis 17:26), "In the same day (b'etzem hayom hazeh) was Abraham circumcised, and Ishmael his son." You should know that the day that was set aside for atonement (Yom Kippur) was the day that our forefather Avraham was circumcised. And every year, the Holy One, blessed be He, envisions the blood of the circumcision of our forefather Avraham, and He atones for the sins of Israel, as it says (Lev. 16:30), "For on that day (hayom hazeh) shall the priest make an atonement for you, to cleanse you, that you may be clean from all your sins before the L-rd." And on that same place where Avraham was circumcised and where the blood remained, was the altar built. For that reason does it say (Lev. 4:25), "[And the priest shall take of the blood there with his finger, and put it upon the horns of the altar of burnt offering,] and shall pour out all the blood there at the bottom of the altar." And it says (Ezekiel 16:6), "[And when I passed by you, and saw you weltering in your own blood, I said to you when you were in your blood, Live! Yes,] I said to you when you were in your blood, Live!" Rabbi Hanina ben Dosa said: All those who become circumcised suffer pain on the third day, as it says (Gen. 34:25), "And it came to pass on the third day, when they were suffering pain, [that two of the sons of Jacob, Simeon and Levi, Dinah's brothers, took each man his sword, and came upon the city boldly, and slew all the males]." [Therefore] one is allowed to wash a child on the third day of his circumcision, [even] on Shabbos and all of the needs of the circumcision one is allowed to perform on Shabbos. [In addition, there is a prohibition (Exodus 12:48),] "... no uncircumcised person shall eat of [the

korban Pesach - the Paschal lamb]". Nor is someone who is uncircumcised allowed to touch kodesh - the sacrificial food. One who separates himself from circumcision is tantamount to separating oneself from the Holy One, blessed be He. Rabbi Gamliel, the son of Rabbi Yehudah HaNasi (the prince), said: After the third day of his circumcision, Avraham had terrible pain. This was in order to test him. What did the Holy One, blessed be He, do? He opened a hole from Gehinnom and heated the world up to such a degree that it was similar to the heat that is in store for the evil [on the Day of Judgement]. [Despite all of this, Avraham] went out and sat at the opening of his tent, braving the heat, as it says (Gen. 18:1), "... and he sat in the tent door in the heat of the day." The Holy One, blessed be He, said to the ministering angels, "Come and see the power of circumcision! Before Avraham was circumcised, he would [first] fall upon his face and afterwards I would speak to him. Now, after he is circumcised, he sits and I stand [before him]." What is the source that Avraham sat? For it says (Gen. 18:2), "And he lifted up his eyes and looked, and, lo, three men stood by (over) him (nitzavim alav)." . . . Rabbi said: Our forefather Avraham didn't hesitate from fulfilling all that he was commanded, as it says (Gen. 17:12), "And he who is eight days old [shall be circumcised among you, every male child in your generations]." On the eighth day, after Yitzchak was born, he brought him to be circumcised, as it says (Gen. 21:4), "And Abraham circumcised his son Isaac being eight days old, [as G-d had commanded him]". From here (see above regarding the expression "b'etzem hayom hazeh" which is common to both bris milah (circumcision) and to the service of the Kohen Gadol (High Priest) on Yom Kippur) - one can infer that he who brings his son to be circumcised it is as if he were the *Kohen Gadol* - the High Priest, bringing his flour offering and libation upon the altar.

Based upon [these events,] the Sages said that a person is required to make a joyous banquet on the day that he merits to circumcise his son, just as Avraham circumcised his son, as it says (Genesis 21:4,8), "And Abraham circumcised his son Isaac being eight days old, as G-d had commanded him. . . . And the child grew, and was weaned; and Abraham made a great feast the same day that Yitzchak was weaned." ($higomel - hai \ gimel = 5+3 = 8$) . . . Midrash Pirkei d'Rabbi Eliezer Chapter 28

הנס התשיעי נולד ישמעאל בקשת ונתרבה בקשת, שנ' ויהי א-להים את הנער ויגדל ונטל קשת וחצים והיה יורה אחר הפנות וראה את יצחק יושב לבדו וירה חץ להרגו וראה זה הדבר שרה והגיד לאברהם ואמרה לו כזה וכזה עשה ישמעאל ליצחק אלא עמוד וכתוב ליצחק כל מה שנשבע הקב"ה לך ולזרעך שאין בן האמה יורש עם בני עם יצחק, שנ' ותאמר לאברהם גרש את האמה הזאת ואת בנה כי לא יירש בן האמה הזאת עם בני עם יצחק, יהודה בן תימא אומר אמ' שרה לאברהם כתוב גט גרושין לאמה ושלח את האמה הזאת מעלי ומעל יצחק בני מן העולם הזה ומן העולם הבא ומכל הרעות שבאו על אברהם הרע בעיניו הדבר הזה מאד, ר' יהודה אומ' נגלה הקב"ה עליו אמ' לו אברהם אין אתה יודע שהיית לך שרה ראויה לאשה ממעי אמה והיא חברתך ואשת בריתך לא נקראת שרה שפחה אלא אשתך, לא נקראת הגר אשתך אלא שפחתך, כל מה שדברה שרה באמת הגידה אל ירע בעיניך, השכים אברהם וכתב גט גירושין ונתן להגר ושלח אותה ואת בנה מעליו ומעל יצחק בנו מהעולם הזה ומהעולם הבא, שנ' וישכם אברהם בבקר ויקח וכו' וישלחהו בגט גירושין ולקח בגד אחד וקשר במתניה כדי שיהא שוטף אחריה לידע שהיא שפחה, ולא עוד אלא שעמד אברהם אבינו לראות את ישמעאל בנו ולראות את הדרך שהלכו בה, ובזכות אברהם לא חסרו המים מן החמת וכיון שהגיע לפתח המדבר התחילה תועה אחרי ע"ז של בית אביה ומיד חסרו המים מן החמת שנ׳ ותלך ותתע וכו׳, בן שבע עשרה שנה הלך ישמעאל מבית אביו ויצחק מבן ארבעים שנה כשלקח רבקה ובזכות אברהם לא חסרו המים מן החמת וכיון שהגיע לפתח המדבר התחילה תועה אחר ע"ז של בית אביה חסרו במים מן החמת כמו שאמ' לעיל, ועייפה נפשו של ישמעאל בצמא והלך והשליך את עצמו תחת חרולי המדבר להיות חרשן עליו, ואמ' א–להי אברהם אבי יש לפניך תוצאות מים קח את נפשי ממני ואל אמות בצמא ויעתר לו, שנ' כי שמע א–להים את קול הנער באשר הוא שם, ושם נפתחו להם הבאר שנבראת בין השמשות, והלכו ושתו ומלאו את החמת מים, שנ' ויפתח א–להים את עיניה, ושם הניחו הבאר ומשם נשאו את רגליהם והלכו אל המדבר כלו עד שהגיעו למדבר פארן ומצאו שם מוצאי מים וישבו שם שנ' וישב במדבר פרן. פרקי דרבי אליעזר פרק כט

The **ninth** trial [centered around the following:] Yishmael was born with a [predilection to use a] bow and grew up [using] a bow, as it says (Genesis 21:20), "And G-d was with the lad; and he grew, and lived in the wilderness, and became an archer." [As a child,] he would take a bow and arrows and shoot them at targets (lit. corners). [One day,] he saw Yitzchak sitting alone and he [aimed and] shot an arrow to kill him. Sarah witnessed this and told Avraham. She told him, "Yishmael did this and this to Yitzchak. Get up and write over to Yitzchak all that the Holy One, blessed be He, swore unto you and your seed, for the son of this maidservant will not inherit together with my son, with Yitzchak." [This is based on the verse (Gen. 21:10):] And she said to Avraham, "Cast out this slave and her son; for the son of this slave shall not be heir with my son, with Yitzchak." Yehudah ben Taima said: Sarah said to Avraham, write a divorce document to this maidservant and send her away from me and my son Yitzchak, from this world and from the next. Of all the evils that came upon Avraham, in his eyes, this was the very worst. Rabbi Yehudah said: The Holy One, blessed be He, revealed Himself to him and said to him: Avraham, don't you know that from the very womb of her mother, Sarah was the woman destined to be your wife. She is your friend and the woman of your covenant. Sarah is not called a maidservant but rather [she is referred to as,] "your wife." Hagar is not called, "your wife," but rather, "your maidservant." All that Sarah said, she related in all truth. "Let it not be grievous in your sight." (Gen. 21:12) Avraham got up early in the morning and wrote a divorce document and gave it to Hagar and sent her and her son away from him and from Yitzchak his son, from this world and from the next, as it says (Gen. 21:14), "And Abraham rose up early in the morning [and took bread, and a bottle of water, and gave it to Hagar, putting it on her shoulder, and the child, and sent her away; and she departed, and wandered in the wilderness of Beersheba]." And he sent her out with a divorce document and took a garment and tied it to her loins so that it trail her so that it be known that she is a maidservant. Not only that, but our forefather Avraham stood up to see Yishmael his son and to see the road upon which they are going. In the merit of Avraham, no water was missing from the canteen. But as soon as she arrived at the beginning of the desert, she began to lose her direction as she wandered after the idolatry of her father's house. Immediately the water in the canteen became deficient and she wandered etc. Yishmael was seventeen years old when he left his father's house. . . . Yishmael's spirit was exhausted because of the thirst and he threw himself under one of the thistles of the desert to seek shelter. And he said: The G-d of my father Avraham, the source of water is at your disposable. Take my spirit from me, and let me not die of thirst. G-d listened to his prayers, as it says (Gen. 21:17), "... for G-d has heard the voice of the lad where he is." At that moment, the spring that was created in the original six days of creation, opened up for them. They went and drank and filled the canteen with water, as it says (Gen. 21:19), "And G-d opened her eyes, [and she saw a well of water; and she went, and filled the bottle with water, and gave the lad to drink]." They then left the well and traveled through the entire desert until they reached the Paran desert where they found a spring (an oasis) and they dwelt there, as it says (Gen. 21:21), "And he lived in the wilderness of Paran; [and his mother took for him a wife from the land of Egypt]." Ibid. Chapter 29

II. The Akeida, the Ultimate Test

A.

וַיְּהִי אַחַר הַדְּבָּרִים הָאֵלֶּה וְהָאֶ—לֹהִים נִסָּה אֶת אַבְּרָהָם וַיֹּאמֶר אֵלְיו אַבְּרָהָם וַיֹּאמֶר הָנֵּנִי: וַיֹּאמֶר קַח נָא אֶת בִּנְדְּ אֶת יְחִידְדְּ אֲשֶׁר אָהַבְתָּ אֶת יִצְחָק וְלֶךְ לְךְּ אֶל אֶרֶץ הַמֹּרִיָּה וְהַעֲלֵהוּ שָׁם לְעֹלְה עַל אַחַד הֶהְרִים אַשֵּׁר אֹמֵר אָלֵיךְ:

And it came to pass after these things, that G-d tested Abraham, and said to him, Abraham; and he said, Behold, here I am. And He said, Take now your son, your only son Isaac, whom you love, and go to the land of Moriah; and offer him there for a burnt offering upon one of the mountains which I will tell you. **Genesis 22:1-2**

והי אחר הדברים האלה: מוסב על כל הדברים שספר מענין אברהם שכולם היו נסיונות שיש הבדל בין ניהי אחר הדברים האלה: מוסב על כל הדברים שספר מענין אברהם שכולם היו נסיונות שיש הבדל בין נסיון לבחינה, הבחינה היא שבוחן אם נמצא בדבר מה, מה שיחויב שימצא בו מצד טבעו, למשל הבוחן את הזהב אם הוא זהב ולא סיג, והמנסה ינסה אם נמצא בדבר כח מה שאינו ידוע בטבעו למשל אם יש בזהב כח המשיכה וכדומה. וכן הבחינה באדם הוא אם הוא שלם עם ד' כפי טבע רוב בני אדם. והנסיון הוא אם יעמוד בצדקתו בדברים שהם למעלה מטבע הבשר, והנסיון אין לו שיעור שאברהם נתנסה בעשר נסיונות, שכל נסיון הוא למעלה מהקודם אליו, וכמ"ש במדרש נתת ליראיך שלפ"ז יפורש בצד אחד אחרי הדברים והא-להים כבר נָּסָה אֶת אַבְּרָהָם בתשעת נסיונות, אז ויאמר שלפ"ז יפורש בצד אחד אחרי הדברים והא-להים כבר נִסָּה אֶת המעשה ההוא, שאחרי הדברים הקודמים שבהם עלה אברהם בנסיונות מדרגה אחר מדרגה, בא לנסותו בנסיון היותר גדול, שבו נתראה איך שבהם עלה אברהם בנסיונות מדרגה אחר מדיגה. בא לנסותו בנסיון היותר גדול, שבו נתראה איך אברה יראת ד' ואהבתו אצלו בתכלית מה שאפשר לצייר. פירוש מלבים לבראשית כב:א

And it came to pass after these things, [that G-d tested Abraham]: This is referring to all of the things which were related in regards to Avraham, for all of them were tests. There is a distinction between [the term] nisayon - trial, and [the term] bechinah - examination. An examination (bechinah) is used to test whether something contains what it is naturally supposed to. For instance, one would examine (bochain) gold to test it whether it was [pure] gold or an alloy. One would make a trial [nisayon], [however], to test whether something has a certain unknown natural quality; for instance, to test whether gold has the property of magnetism. Similarly, for a person, an examination (bechinah) would be to test whether the person has the kind of relationship with G-d, which would be proper and expected from most people. A trial (nisayon) would be to test whether the person would remain steadfast in his righteousness in areas which are above that which is normally expected of flesh and blood. There is no definite limit of trials. Avraham was tested on ten occasions, each one more difficult than the preceding one, as it says in the Midrash (See Beraishis Rabbah 55:1), "You have given a banner (neis) to those who fear you, [that it may be displayed because of the truth]." [By the use of the same word for banner and for trial you are essentially saying:] Trial after trial [is the equivalent of] banner after banner. He was tried in order to raise him high like the mast of a ship. According to this explanation, one can understand this sentence to read: "And it came to pass after these things, after G-d had tested Abraham with nine tests that G-d said to him, ['Abraham']." This last trial [tested Avraham in an area] which is above and beyond normative human behavior. [Or

alternately] one could say that the words, "G-d tested Abraham." simply refers to this last test alone, as the commandment [given to him] was never meant to be fulfilled and was only a test. For after that which happened previous to this, where Avraham rose through his trials one level after the next, He came to test him with the greatest of all trials, for with this it became evident the magnitude of Avraham's superhuman fear and love that he harbored for G-d. **Malbim ibid.**

והנה הנסיון יהיה או לצורך המנסה או לצורך המנוסה או לצורך הרואים ופה היו שלשתם יחד, כמ"ש במד' ע"ז שלשה משלים: א) מי שיודע שפשתנו יפה מקיש עליו שהוא לצורך המנוסה להשביחו ולתקנו. ב) משל לפרה שכחה יפה שנותן עליה העול שהוא לצורך המנסה ועבודתו. ג) משל מי שקנקניו יפים מקיש עליהם, הוא לצרך הקונים והרואים שיראו שהסחורה טובה. שמה שחקרו על צד שהוא לצורך המנסה שהלא ד' יודע הכל ומה צורך לו לנסיון אינה שאלה שע"ז אמר ד׳ חקרתני ותדע, ר״ל אתה ידעת את האדם בשני מיני ידיעות אשר לפי השגת האדם יש סתירה ביניהם ובכ"ז נמצאו שתיהן אצלך א) מצד הידיעה הקדומה שיודע את העתיד בידיעה חלוטה ועז"א ותדע מכבר. ב) שעם כ"ז האדם חפשי במעשיו עד שמצד החפשיות חקרתני עתה לדעת את אשר בחרתי בבחירתי, הגם שתדע זה מכבר נמצא בידיעתך הידיעה הקדומה עם שתשאיר אחריו טבע האפשר, שזה ענין מופלא ונעלם מהשגת האדם, ומצאנו שהכתובים ישמשו בלשון כאלו יש חדוש ידיעה, כי ענין זה מקושר עם שאלת הידיעה והבחירה. שכלל בידינו שהכל צפוי והרשות נתונה, ואין אנו יודעים ענין ידיעתו כמו שאין אנו יודעים את עצמותו, כי ידיעתו היא עצמותו והכתובים ידברו לפי הבנתנו שאנו משערים הידיעה כפי הידיעה שלנו, ויאמר כי עתה ידעתי כי ירא א-להים אתה, ואם לא אדעה, וירא . . . וידע א-להים, שיסביר הדבר לשבר את האוזן שהאדם חפשי ובעת שיבחר אז תתחדש הידיעה, והמקובלים יאמרו כי הידיעה הקדומה הוא רק באין סוף ושם לא נמצא דין ורחמים ושום מדה, אולם מהנאצלים שהם המדות ששם יתחיל הדין ושכר והעונש שם אין שם ידיעה קדומה ונכון אמרו כי עתה ידעתי והידיעה אשר בא"ס נעלם מכל שכל, ולא נמצא ממנו דבר בתנ"ך והמדות וההנהגה הא-להית שמהם ידברו הכתובים מתנהגת לפי הידיעה הנודעה אצלנו וע"ז אמר במד' כי עתה ידעתי הודעתי, ר"ל לפי הידיעה שהודעתי לבאי עולם לא לפי הידיעה שנמצא בא"ס. ועוד יתבאר בדבריו איך היה לצורך המנוסה והרואים. פירוש המלבי"ם לבראשית כב:א

Behold, a test (nisayon) can [alternately be] for the purpose of [informing] the tester, for the benefit of the one who is being tested, or for fulfilling the needs of those viewing the test. In this instance it was for all three, as [is evident from] the Midrash [which] gives three [different] analogies [for this test]. The first analogy is that of a flax merchant who knows that he has superior flax. He pounds on his flax, which is for the benefit of the tested, in order to improve and correct it. The **second** analogy is to an ox of superior strength. The [owner] puts a [heavy] yoke upon the animal for the benefit of the owner and the fulfillment of his task [in order to test the limits of the animal's ability]. The **third** analogy is to one whose [earthenware] jars are of fine quality. He bangs on them for the benefit of the buyers and onlookers in order for them to see that the merchandise is of good quality. The question which [some have] pondered, "If the purpose of a trial (nisayon) is for the one who is conducting the trial, since G-d knows everything; why did He need to make this trial?" is not [really] a question. Regarding this did [King] David write (Psalms 139:1), "[O L-rd,] You have searched me, and known me." In other words, You know man through two types of knowledge, which, according to man's [limited] grasp, are mutually exclusive. Nonetheless you possess these two [forms of knowledge]. One is a prior knowledge, for G-d knows the future with absolute knowledge. Regarding this does it say (ibid.) ". . . [You] know me." The second is [based upon the fact] that despite this [prior knowledge] a person is free to act. Regarding this [second aspect does it say,] "You have

searched me" now to know what I have chosen through my free will. Even though You already are aware of [all of] this through Your prior knowledge, [remarkably this knowledge still] allows the possibility of free choice, [a paradox] which is beyond the grasp of human intellect. [In addition,] we find that Scripture [in other places] expresses itself in terms that would indicate that [G-d] receives new knowledge. This is a matter which is bound up with the question of G-d's [prior] knowledge and free will, for we have a well established principle (Avos 3:15) that everything is seen [by G-d] but [man is given] discretion [to choose between good and evil]. We have no knowledge regarding [the nature of G-d's] knowledge, just as we have no knowledge regarding [G-d's] essence, for His knowledge is His very essence. Scripture speaks in terms of our understanding, for we can only think of His knowledge in relationship to our own knowledge. [For instance it is written] (Genesis 22:12), "For now I know that you are G-d fearing;" (Gen. 18:21), "... and if not, I will know;" (Exodus 2:25), "And G-d looked upon the people of Israel, and G-d apprehended." For Scripture explains the matter in a way that is understandable to humans (lit. the ear can discern), [as if to say that] man is free [to choose] and, at the moment he chooses, [G-d] gains new knowledge. The Kabbalists say that G-d's prior knowledge is only in the En Sof (Infinite) which does not contain within itself din (judgement), rachamim (compassion), or any other attribute. However from that which comes about from G-d's emanations (netzalim), which are the Divine attributes, which is the source of din (judgement) and reward and punishment, there is no prior knowledge and [on that level], the expression (Genesis 22:12), "For now I know that you are G-d fearing;" is correct and proper. The knowledge that is contained in the En Sof, however, is beyond the limits of [human] reason and there is no mention of [the En Sof] in Tanach (the Hebrew Bible). The Divine attributes and Providence, which are the subjects of Scripture, act in accordance with the knowledge with which we are familiar. Regarding this did the Midrash state: "For now I know," [actually means] "I am making known". In other words, according to the knowledge with which I inform the world and not according to the knowledge that is present in the En Sof. It will be further elucidated how this test was [also] for the purpose of the one being tested [as well as for] the onlookers. Commentary of Malbim ibid.

D.
אצל אברהם לא היה תכלית אחר במעשה זו רק לנסיון אם מצד המנסה כמ"ש בפסוק א' אם מצד אצל אברהם לא היה תכלית אחר במעשה זו רק לנסיון אם מצד המנוסה שיש הבדל בין השלמות שהוא בכח ובין השלמות שיוצא מכח אל הפועל שנעשה קנין בנפש ואם לצורך הרואים שידעו מעלת הנבואה ואמתתה שאם היה לאברהם צד ספק באמתת הנבואה לא היה עושה הפועל הזה וגם שבזה נתברר לכל העולם אמונת השארת הנפש שאל"כ לא היה עושה כזה אם לא ידע בברור כי חיי הגוף מאפס ותהו נחשבו נגד החיים הנצחיים וכמ"ש הרי"א באורך. פי' המלבי"ם לבראשית כב:ט

Regarding Avraham, there was no other purpose in this act [of the *akeida*] except for being a test. It was done for the benefit of the tester, as I wrote in the first verse [of this chapter], and also for the benefit of the one being tested, for there is a difference between perfection which only exists as a potential and the perfection which is actually achieved and becomes an integral part of the spirit, and likewise for the benefit of the viewers, so that they would realize the heights reached through prophecy and its truth. For if Avraham had harbored any doubts regarding the truth of prophecy, he wouldn't have committed such an act. In addition, the truth regarding the belief in the survival of the soul [after death] became clear to the entire world, Avraham would have never performed such an act unless he was fully convinced that the life of the body is considered utterly insignificant in comparison to eternal life, as R. Yitzchak Abrabanel writes at length. **Commentary of Malbim to Genesis 22:9**

הנס העשירי ויהי אחר הדברים האלה והא–להים נסה את אברהם ר"ל היה מנסה בכל פעם ופעם לידע את לבו אם יכול לעמוד ולשמור המצות של תורה ואם לאו, ועוד שנתנה התורה שישמור אברהם מצותיה, שנ' עקב אשר שמע אברהם בקולי, יצא ישמעאל מן המדבר לראות את אברהם אבינו, ר' יהודה אומ׳ באותה הלילה נגלה הקב״ה עליו ואמ׳ לו אברהם קח נא את בנך, ואברהם חס על יצחק, אמ׳ לפניו, רבון כל העולמים לאי זה כן אתה גוזר אלי לכן הערל או לכן המילה אמ׳ לו את יחידך, אמ' לו זה יחיד לאמו וזה יחיד לאמו, אמ' לו אשר אהבת, אמ' לו שניהם אני אהב, אמ' לו את יצחק, והעלהו שם לעולה, אמ' לו רבון כל העולמים באי זה הר אמרת לי, אמ' לו בכל מקום שתראה את . כבודי עומד וממתין לך שם ואומ' זה הוא הר המוריה, שנ' על אחד ההרים אשר אומר אליך, השכים אברהם בבקר ולקח את ישמעאל ואת אליעזר ואת יצחק בנו עמו וחבש את החמור, הוא שרכב עליו אברהם הוא החמור בן האתון שנבראת בין השמשות, שנ' וישכם אברהם בבקר, הוא החמור שרכב עליו משה בבאו למצרים, שנ' ויקח משה את אשתו ואת בניו וירכיבם על החמור, הוא החמור שעתיד בן דוד לרכוב עליו, שנ' עני ורוכב על החמור, בן שלשים ושבע שנה היה יצחק בלכתו אל הר המוריה וישמעאל בן חמשים שנה, נכנס תחרות בין אליעזר וישמעאל, אמ' ישמעאל לאליעזר . עכשו אברהם הקריב את יצחק בנו מוקדה על המזבח ואני בכורו יורש אברהם, אמ' לו אליעזר כבר גרשך כאשה שהיא מגורשת מבעלה ושלחך למדבר, אבל אני עבדו משרת אותו ביום ובלילה, ואני הוא היורש את אברהם, ורוח הקדש משיבה אותם ואומרת להם לא זה יורש ולא זה יורש, ביום השלישי הגיעו לצופים, וכיון שהגיעו לצופים ראה כבוד השכינה עומד על גבי ההר, שנ' ביום י. השלישי וישא אברהם את עיניו וירא את המקום, ומה ראה, עמוד של אש עומד מן הארץ ועד השמים, והבין אברהם שנתרצה הנער לעולה תמימה, אמ' לישמעאל ולאליעזר רואים אתם מאומה באחד מן ההרים הללו, אמרו לו לאו, וחשב אותם כחמור, אמ' הואיל ואין אתם רואים מאומה שבו לכם פה עם החמור, עם הדומים לחמור, נטל את העצים ונתן על גבי (המזבח) יצחק בנו ולקח את האש ואת המאכלת בידו והיו מהלכין שניהם יחדו, אמ' יצחק לאביו אבא הרי האש והעצים היכן הוא רכבש לעולה, אמ' לו בני אתה הוא הכבש לעולה, שנ' ויאמר אברהם א-להים יראה לו השה, ר' שמעון אומ' באצבע הראה הקב"ה לאברהם אבינו המזבח ואמ' לו זה הוא המזבח, והוא היה המזבח שהקריבו קין והבל, והוא המזבח שהקריבו נח ובניו, שנ' ויבן שם אברהם מזבח אין כתיב כאן אלא ויבן שם אברהם את המזבח, הוא המזבח שהקריבו בו הראשונים, אמ׳ יצחק לאביו אבא קשור לי שתי ידי ושתי רגלי שלא [אכה) אותך, (כגון הדבור היוצא מן הפה על שום אונס מיתה,) ונמצאתי מחלל כבוד אב, וקשר שתי ידיו ושתי רגליו ועקדו על גבי המובח ואמץ את שתי זרועותיו ואת שתי ארכובותיו עליו וערך את האש ואת העצים ושלח ידו ולקח את המאכלת וככהן גדול הגיש את מנחתו ואת נסכו, והקב"ה יושב ורואה האב מעקיד בכל לב והבן נעקד בכל לבו, ומלאכי השרת צועקים ובוכים, שנ' הן אראלם צעקו חוצה, ואמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה רבון כל העולמים . נקראת רחום וחנון מי שרחמיו על מעשיו רחם על יצחק שהוא אדם ובן אדם ונעקד לפניך כבהמה אדם ובהמה תושיע ד׳, שנ׳ צדקתך כהררי א–ל משפטיך תהום רבה אדם ובהמה תושיע ד׳, ר׳ יהודה אומ׳ כיון שהשמיע קולו מבין הכרובים הכרובים על צוארו פרחה ויצאה נפשו של יצחק, וכיון שהשמיע קולו מבין הכרובים ואמ׳ לו אל תשלח ידך נפשו חזרה לגופו וקם ועמד יצחק על רגליו וידע יצחק שכך המתים עתידים להחיות ופתח ואמ' ברוך אתה ד' מחיה המתים, ר' זכריה אומ' אותו האיל כשנברא בין השמשות היה ובא להתקרב תחת יצחק והיה סמאל עומד ומסטינו כדי לבטל קרבנו של אברהם אבינו ונאחז בשני קרנותיו בין האילנות, שנ' וישא אברהם את עיניו וירא והנה איל אחר נאחז בסבך בקרניו, מה עשה אותו האיל פשט את ידו ואחז בטלתו של אברהם אבינו (ונאחז בשתי קרנותיו בין האילנות, שנ' וישא אברהם את עיניו וירא והנה איל אחר,) והכיט אברהם וראה האיל והלך והתירו והקריבו תחת יצחק בנו, שנ' וילך אברהם ויקח את האיל וכו', ר' ברכיה אומ' עלה קרבן האיל לריח ניחוח לפני הקב"ה כאילו היה ריח ניחוח של יצחק ונשבע לברכו בעה"ז ובעה"ב שנ' בי נשבעתי נאם ד' כי

ברך אברכך והרבה ארבה את זרעך כככבי השמים, כי ברך בעוה"ז אברכך לעה"ב, והרבה ארבה את זרעך כככבי השמים לעתיד לבא, ר' חנניא בן דוסא אומ' אותו האיל שנברא בין השמשות לא יצא ממנו דבר לבטלה, אפרו של איל הוא יסוד על גבי המזבח הפנימי, גידי האיל אלו עשרה נבלים של כנור שהיה דוד מנגן בהם, עורו של איל הוא אזור מתניו של אליהו ז"ל שנ' איש בעל שער וכו', קרניו של איל, של שמאל שתקע בו בהר סיני, שנ' ויהי במשוך בקרן היובל, ושל ימין שהיא גדולה משל שמאל שהוא עתיד לתקוע בה לעתיד לבא, שנ' והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול והיה ד' למלך על כל הארץ, ר' יצחק אומ' הכל לא נברא אלא בשביל השתחויות, אברהם לא יצא מהר המוריה אלא בזכות השתחויה, שנ' ונשתחוה ונשובה אליכם, בית המקדש לא נברא אלא בזכות השתחויה, שנ' רוממו לד' א-להינו והשתחוו להדום רגליו. פרקי דרבי אליעזר פרק ל

The tenth test [is described in the Torah in the following manner:] "And it came to pass after these things, that G-d tested Abraham . . ." In other words, He tested him time and time again to know what was in his heart and whether he would be able to arise and observe the commandments of the Torah or not. In addition, the Torah was given in order that Avraham observe its commandments, as it says (Genesis 26:5), "Because Abraham obeyed my voice, [and kept my charge, my commandments, my statutes, and my laws]." [Immediately prior to this,] Yishmael had left the wilderness to visit our forefather Avraham. Rabbi Yehudah said: That very night, the Holy One, blessed be He, appeared to him and said, "Avraham, take your son . . ." Avraham took pity on Yitzchak and said before Him, "Master of the Universe, which son are you referring to, the uncircumcized son or the circumcized one?" He replied, "Your only son." [Avraham responded,] "This one is the only son of his mother and the other one is the only son of his mother." He [then] said, "The son which you love." [Avraham] answered, "I love both of them." He [then] told him, "Yitzchak. And bring him up as a burnt offering." [Avraham] then said, "Master of the Universe, which mountain did you tell me?" He responded, "Wherever you see My glory standing and waiting for you. There you will say, 'This is the mountain of Moriah'," as it says (Genesis 22:2), ". . . upon one of the mountains which I will tell you." Avraham arose early in the morning and took Yishamael, Eliezer, and his son Yitzchak and saddled the donkey. The donkey which Avraham rode was born from the she-donkey that was created at twilight [before the first Sabbath], as it says (Gen. 22:3), "And Avraham rose up early in the morning, [and saddled *the* donkey] . . ." This is the same donkey which Moshe rode when he came to Egypt, as it says (Exodus 4:20), "And Moses took his wife and his sons, and set them upon *the* donkey, . . ." This is the same donkey which the son of David will ride upon, as it says, (Zechariah 9:9), "[behold, your King comes to you; he is just, and victorious;] humble and riding on a donkey..."

Yitzchak was thirty seven years old when he went to Mount Moriah and Yishmael was fifty years old. An argument broke out between Yishmael and Eliezer. Yishamael said to Eliezer, "Now Avraham will bring up his son Yitzchak as a burnt offering and I will [remain] his first born, the heir of Avraham." Eliezer replied, "He has already driven you out like a women who has been driven out (divorced from) her husband and sent you out to the wilderness. I, however, am his servant, who has served him day and night. I will inherit Avraham." The Holy Spirit answered them, "Neither one will inherit." On the third day they reached *tzofim* (lit. the look out - Mount Scopus). As soon as they reached *tzofim* he saw the glory of the Divine Presence standing upon the mountain, as it says (Gen. 22:4), "Then on the third day Abraham lifted up his eyes, and saw the place [from afar]" What did he see? A column of fire stretching from the earth till the heavens. Avraham understood that the lad was accepted [by G-d] to be a perfect burnt offering. He asked Yishmael and Eliezer, "Do you see anything on those mountains?" They replied, "No." He [then] viewed them as donkeys. He said, "Since you don't see anything,

remain here *with* the donkey." "With" (Im or Am) infers a similarity to the donkey. He took the wood and put it on Yitzchak, his son, and he took the fire and the knife in his hand and they both walked together. Yitzchak asked his father, "Aba (father), behold the fire and the wood; but where is the lamb for a burnt offering?" He replied, "My son, you are the lamb for the burnt offering," as it says (Gen. 22:8), "My son, G-d will provide himself a lamb for a burnt offering." Rabbi Shimon said: With a finger did the Holy One, blessed be He, show our forefather Avraham the altar and tell him, "This is the altar." This is the same altar upon which Cain and Abel sacrificed. This is the altar upon which Noah and his sons sacrificed, as it says (Gen. 22:9), "... Abraham built *the* altar there ..." It is not written, "an altar," but rather "the altar," i.e. the altar upon which those of the earlier generations sacrificed. Yitzchak said to his father, "Father, bind my two hands and feet lest I [hit] you and desecrate the honor of [my] father. He tied his two hands and two feet and bound him on top of the altar and bound tight his two arms and two knees over him. He [then] arranged the fire and the wood and stretched out his hand and took the knife, and like a High Priest he brought close his meal offering and wine libation.

The Holy One, blessed be He, sat and viewed how the father bound his son with his whole heart and how the son let himself be bound with his whole heart. The ministering angels cried out and wept, as it says (Isaiah 33:7), "Behold, their brave ones shall cry outside; the angels (ambassadors) of peace shall weep bitterly." The ministering angels said before the Holy One, blessed be He, "Master of the Universe, who is called "compassionate and gracious", He who shows compassion to his handiwork, be compassionate upon Yitzchak, for he is a man, the son of man, and is bound before You like an animal. Preserve man and beast, as it says (Psalms 36:7), 'Your righteousness is like the great mountains; your judgments are a great deep; O L-rd, you preserve man and beast.' Rabbi Yehudah said: As soon as the knife reached his neck, the spirit of Yitzchak left him. As soon as His voice was heard from in between the Cherubs and said: "Lay not your hand upon the lad," his spirit returned to his body and Yitzchak stood up on his feet. Yitzchak then realized that this is the way the dead are destined to arise [in the future]. He opened his mouth in prayer and said, "Blessed is G-d who restores life to the dead."

Rabbi Zechariah said: The ram, which was created at twilight at the first Sabbath eve, initially came [on its own] to be in place of Yitzchak. Samael arose to oppose it, in order to stop Avraham from offering a sacrifice. [As a result,] its two horns became entangled between the trees, as it says (Gen. 22:13), "And Abraham lifted up his eyes, and looked, and behold behind him a ram caught in a thicket by his horns . . ." What did that ram do? It streched out its foreleg (lit. hand) and grabbed on to the talis (garment) of our forefather Avraham. . . . Avraham looked out and saw the ram. He went over to it, released it [from its entanglement] and sacrificed it in place of Yitzchak, his son, as it says (Ibid.) ". . . and Abraham went and took the ram, and offered him up for a burnt offering in place of his son." Rabbi Berachiah said: The sacrifice of the ram went up as a sweet savor before the Holy One, blessed be He, as if it were the sweet savor of Yitzchak. [As a result,] He swore to bless him in this world and the next as it says, (Gen. 22:16-17), "... By myself have I sworn, said the L-rd, for because you have done this thing, and have not withheld your son, your only son; that in blessing I will bless you, and in multiplying I will multiply your seed as the stars of the heaven . . ." "That in blessing" is referring to this world, and "I will bless you" is referring to the next world. ". . . and in multiplying I will multiply your seed as the stars of the heaven," is referring to the future. Rabbi Chanania be Dosa said: Nothing of that ram, which was created at twilight at the first Sabbath eve, went to waste. The ashes of the ram are firmly placed upon the inner altar. The sinews of the ram became the ten strings of the harp upon which David played. The skin of the ram became the belt upon the loins of Eliyahu [the Prophet], of blessed memory, as it says (Kings II 1:8), "... He was a hairy

man, and with a girdle of leather about his loins. And he said, It is Eliyahu the Tishbite." Regarding the horns of the ram, the left one was blown on Mount Sinai, as it says (Joshua 6:5), "And it shall come to pass, that when they make a long blast with the ram's horn, and when you hear the sound of the shofar, . . ." [This is the shofar mentioned in Exodus 19:16, "And it came to pass on the third day in the morning, that there were thunders and lightnings, and a thick cloud upon the mount, and the sound of a shofar exceedingly loud; so that all the people who were in the camp trembled.] The right horn is larger than the left, for it is destined to be blown in future, as it says (Isaiah 27:13), "And it shall come to pass in that day, that the great shofar shall be blown ..." [At that time] (Zechariah 14:9), "And the L-rd shall be king over all the earth; on that day the L-rd shall be one, and His name one." Rabbi Yitzchak said: Everything was created for the sole purpose of prostrating [i.e. submitting onself to G-d]. Avraham only left Mount Moriah through the merit of prostration, as it says (Genesis 22:5), "[And Abraham said to his young men, Stay here with the donkey; and I and the lad will go yonder] and prostrate [ourselves], and come back to you." The Temple was only built through the merit of prostration, as it says (Psalms 99:5), "Exalt the L-rd our G-d, and prostrate at His footstool; for He is holy." Midrash Pirkei d'Rabbi Eliezer Chapter 30

III. The Great Promises

A.
 וַיְהִי אַבְרָם בֶּן תִּשְׁעִים שָׁנָה וְתֵשַׁע שָׁנִים וַיַּרָא יְ–הֹוָה אֶל אַבְרָם וַיֹּאמֶר אֵלְיו אֲנִי אֵ–ל שַׁדִּי הִתְהַלֵּךְ לְפָנִי וַיְדַבֵּר אִתוֹ וַיְדַבֵּר אִתוֹ בִּינִי וּבִינֶךְ וְאַרְבֶּה אוֹתְךְ בִּמְאֹד מְאֹד: וַיִּפּּל אַבְרָם עַל–פָּנִיו וַיְדַבֵּר אִתוֹ אֶרִים וֹמְלְבִי הְנָה בְּרִיתִי אִתְּךְ וְאַרְבֶּה אוֹתְךְ בִּמְאֹד מְאֹד יִנְאַר-שִׁמְד אַבְּרָם וְהָיִה לְאַב הְמוֹן גוֹיִם וֹמְלְבִים מִמְּךְ אַבְּרָם וְהִיִּתְ לְאַב הְמוֹן גוֹיִם וֹנְתַתִּיךְ לְגוֹיִם וֹמְלְבִים מִמְּךְ וַצְאוֹּי שְׁמִיךְ בְּמְאֹד מְאַר-בְּרִית עוֹלְם לְהִיוֹת לְךְ לֵבְעְר אַלֹּהִים וּלְזַרְעֲךְ אַחְלֵיִם וֹנְיְוֹרְעֲךְ אַחְלֵיים וֹלְבָּרִית עוֹלְם לְהִיוֹת לְךְ לֵב וְבִּעְרְ בְּנִיתְ לְהָיוֹת לְךְ בִּילִר בְּרִית עוֹלְם לְהִיוֹת לְךָ בִּבְּ אַחְרִיךְ אֵב וְתְנִיךְ מְגָרִיךְ אֵתְ כְּלֹ–אֶרֶץ כְּנַעַן לַאֲחֻזַּת עוֹלְם וְהָיִיתִי לְהֶם לֵּאִחְיֵת עוֹלְם וְהָיִיתִי לְהֶם לְּאָרִיךְ אֵב וְבְּבִּוֹן מְאֶרֶץ מְגָּיִיךְ אֵתְ כְּנִען לַאֲחֻזַּת עוֹלְם וְהָיִיתִי לְהֶם לְּהִיתִי לְהָם וְהָיִיתִי לְהָם וְתִּיִיתִי לְהֶם לְּתִּילִיךְ אֵבְין מְגָרֶיךְ אֵבְלּב בְּחֹלוֹן לְבְּבְוֹן לַאֲחֻזּת עוֹלְם וְהָיִיתִי לְהָם בְּבִּאם וֹנְיִיתִי לְהָב בְּבְעוֹן מְגָּבְין מְעָבְ אַחְלָים וְהָיִיתִי לְהָ בְּבְעוֹן לַאֲחֻזּת עוֹלְם וְהָיִיתִי לְּבָּי אַרְבּב בּאשׁית יזּיא–ח

And when Abram was ninety nine years old, the L-rd appeared to Abram, and said to him, I am the Al-mighty G-d; walk before Me, and be perfect. And I will make my covenant between Me and you, and will multiply you exceedingly. And Abram fell on his face; and G-d talked with him, saying, As for Me, behold, my covenant is with you, and you shall be a father of many nations. Neither shall your name any more be called Abram, but your name shall be Abraham; for a father of many nations have I made you. And I will make you exceedingly fruitful, and I will make nations of you, and kings shall come out of you. And I will establish my covenant between Me and you and your seed after you in their generations for an everlasting covenant, to be a G-d to you, and to your seed after you. And I will give to you, and to your seed after you, the land where you are a stranger, all the land of Canaan, for an everlasting possession; and I will be their G-d. Genesis 17:1-8

B.
וַיֹּאמֶר בִּי נִשְׁבַּעְתִּי נְאָם יְ–הֹּוָה כִּי יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת הַדְּבָר הַזֶּה וְלֹא חָשַׂכְתָּ אֶת–בִּנְךְ אֶת יְחִידֶךְ: כִּי בִּי נִשְׁבַרְ הָּיָם וְיִרַשׁ זַרְעֲךְ בְּכוֹּכְבֵי הַשְּׁמִים וְכַחוֹל אֲשֶׁר עַל שְׁפַת הַיָּם וְיִרַשׁ זַרְעֲךְ אֵת שַׁעַר בְּבוּר אֲשֶׁר שְׁמַעְתָּ בְּּקֹלִי: בראשית כבּיטז-יח
אֹיְכִיו: וְהִתְבְּרֵכוּ כְּזַרְעֲךְ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ עֲקָב אֲשֶׁר שְׁמַעְתַּ בְּקֹלִי: בראשית כבּיטז-יח

And He said, By myself have I sworn, said the L-rd, for because you have done this thing, and have not withheld your son, your only son; That in blessing I will bless you, and in multiplying I will multiply your seed as the stars of the heaven, and as the sand which is upon the sea shore; and your seed shall possess the gate of his enemies; And in your seed shall all the nations of the earth be blessed; **because you have obeyed My voice**. **Genesis 22:16-18**

C.
ניְהִי רָעָב בָּאָרֶץ מִלְבַד הָרָעָב הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיָה בִּימֵי אַבְרָהָם וַיֵּלֶךְ יִצְחָק אֶל אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ פְּלְשְׁתִּים גְיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ מִלְבַד הָרָעָב הָרָאשׁוֹן אֲשֶׁר הִיְה שְׁכֹן בָּאָרֶץ אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךּ: גּוּר בָּאָרֶץ הַזֹּאת וְאָרְצֹת הָאֵל וַהְקִמֹתִי אֶת הַשְּׁבֻעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְה יְאָשֶׁר נִשְׁבַּעְה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְה יְאָשֶׁר נִשְׁבַּעְה יְאָבֶרְהָם אָבֶרְהָם בְּלְלִי וִישְׁמֹר מִשְׁמַרְתִּי מִצְוֹתִי חָקּוֹתִי וְתוֹרֹתִי בראשית בִּיֹרְעֲךְ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ: עֵקָב אֲשֶׁר-שְׁמַע אַבְרָהָם בְּלְלִי וִישְׁמֹר מִשְׁמַרְתִּי מִצְוֹתִי חָקּוֹתִי וְתוֹרֹתִי בראשית כּיֹיבוֹ הַיּיבְיבוּ בְּלְלִי וִישְׁמֹר מִשְׁמַרְתִּי מִצְוֹתִי חָקּוֹתִי וְתוֹרֹתִי בראשית כּיֹבוֹ בּיֹיבוֹ בְּעִבְּר בּיֹבוֹ בְּיִבְיבוֹ בּיִבְּיבוֹ בְּיִבְיבוֹ בְּיִבְיבוֹ בְּיִבְּיבוֹ בְּיִבְיבוֹ בְּיִבְיבוֹ בְּיִבְּיבוֹ בְּלְּבִי וְיִשְׁמֹר מִשְׁמַרְתִּי מִצְוֹתִי וְתוֹרֹתְיִי בראשית בוּבוֹבוֹי בְיִבְּבְרָה בְּבְּרְבְּר בִּלְיבִי בְּיִבְיבוֹ בְּלְּלִי וִישְׁמֹר מִשְׁמֵרְתִּי מִצְוֹתִי וְתוֹלְעִרְ וְתִּבְּר בּוֹשְׁתִי וְתוֹלְתִי בְּבְרָהם בְּבְּלְיִי וְישְׁמֹר בִּיבְּלְי וְיִישְׁמֹר בִּיּבְים בְּיבְיבְי וְבְּבְּבְיבְייתִי הָאָרֶץ: בִּיבְים בְּשְׁמֵע אַבְּרְהָם בְּלְלִי וִישְׁמֹר מִשְׁמִרְהִי וְהַלְּבְּר בִּיבְי וְתִיבְּים בְּבְּבְיבְּיִבְי וְיִשְׁמֹר בְּבְּבְּבְּים בְּבִּיתִי בְּאָב בּוֹים בְּעִבְּבְים בְּבְּיבְים בְּבְּיבְים בְּבּבּים בְּיבְים בְּבְּיבְים בְּבְּיבְים בְּיבְים בְּיבְים בְּיבְיּים בְּיִבְייִי בְּיִבְים בְּבְּיתְי בְּבְּיבְים בְּיבְייִי בְּעְבְיוֹ בְּבְּבְיבְּים בְּיבְּיְבְים בְּלְיוֹי בְּיִבְים בְּיִבְים בְּבְיוֹים בְּיִבְיִי בְּיִבְייִים בְּיִים בְּבְיִבְים בְּבְייִים בְּבְיבְים בְּילְים בְּבְּיבְבְיוֹים בְּבְּיוֹים בְּבְבְיים בְּיבְבְים בְּבְּבְיב בְּיבְבְּבְיוֹים בְּבְבְיבְים בְּבְיבְיבְיבְּבְים בְּבְּיבְיבְיוּים בְּבְּיבְבְיּבְיוֹי בְּבְּבְיבְיוּ בְּבְיוֹים בְּבְּבְיוֹים בְּבְּבְיוֹים בְּבְּבְיבְיוּ בְּבְּבְיבְּבְיוֹים בְּבְיוֹים בְּבְּבְיוֹים בְּבְיבְּבְיוּבְבְיוּבְבְיבְיוּבְיבְבּיוֹים בְּיבְּבְיוֹים בְּבְּבְיים בְּבְּיוֹים בְּבְיוּים בְּבְיבְּבְיוֹים בְּיבְיבְיבְּיבְיבְיים

And there was a famine in the land, beside the first famine that was in the days of Abraham. And Isaac went to Abimelech king of the Philistines to Gerar. And the L-rd appeared to him, and said, Do not go down to Egypt; live in the land of which I shall tell you; Sojourn in this land, and I will be with you, and will bless you; for to you, and to your seed, I will give all these countries, and I will perform the oath which I swore to Abraham your father; And I will make your seed multiply as the stars of heaven, and will give to your seed all these countries; and in your seed shall all the nations of the earth be blessed; Because Abraham obeyed my voice, and kept my charge, my commandments, my statutes, and my laws. Genesis 26:1-5

D. קֹרָיָה וּ שָׁמָר יְ–הֹוָה אֶ–לֹהֶיךּ לְּדְּ וְשְׁמַר יְשְׁמָר יְ–הֹוָה אֶ–לֹהֶיךְ לְדְּ וְהָיָה וּ שֵׁמָר נִשְׁבָּע לַאֲבֹתֵיךָ: דברים זּיבּ אָת–הַבִּרִית וָאֵת–הָהָחָסָד אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֵיךָ: דברים זּיב

Therefore it shall come to pass, if you give heed to these judgments, and keep, and do them, that the L-rd your G-d shall keep with you **the covenant** and **the mercy which He swore** to your fathers. **Deuteronomy 7:12**